Tento článok publikujeme s láskavým dovolením redakcie Svet kresťanstva / Postoj.

Rozhovor s generálnym predstaveným Kongregácie bratov tešiteľov z Getsemani o poklese povolaní v Poľsku, o reholi aj o adorácii.

Páter Michał Krysztofowicz sa narodil v poľskom Koníne 9. februára 1983 vo veľkopoľskej župe. Svoju rehoľnú formáciu začal vo Włocławku v provinciálnom dome Kongregácie bratov tešiteľov, ďalšou jeho etapou bol noviciát, ktorý ukončil v Marianke pri Bratislave.

Vo vyššom duchovnom seminári vo Włocławku absolvoval filozofickú a teologickú formáciu, vysviacku prijal z rúk biskupa Włocławku Wiesława Meringa v roku 2009. Na čele rehole tešiteľov stojí od roku 2014. V roku 2020 bol zvolený na druhé šesťročné funkčné obdobie v službe generálneho predstaveného. Stal sa tak štvrtým nástupcom otca zakladateľa Jozefa Litomiského a piatym generálnym predstaveným.

Pred rozhovorom ste mi povedali, že o predstavených v reholi sa hovorí, že majú dovolenku celý rok. Je to teda tak?

(Smiech.) V našom prípade máme nárok na dovolenku celých tridsať dní. Ale nepamätám si, kedy som mal toľko dovolenky. Maximálne dva týždne.

Chodíte na dovolenku domov do Poľska?

Neviem, ako to bude tento rok. Pred troma mesiacmi som pochoval mamu. Mám ešte brata a sestru, ale každý z nich má svoj život. Mama nás vždy spájala.

Ako dlho ste na Slovensku?

Od roku 2014. Prvýkrát som sem prišiel na rok v roku 2002. Odvtedy je Slovensko mojou láskou, ktorú nosím v srdci.

Čo vás na našej krajine tak oslovilo?

Taká jednoduchosť, v dobrom slova zmysle. Ľudia sú veľmi srdeční a otvorení. Zdá sa mi, že tu čas beží pomalšie ako v Poľsku. Mám pocit, že keď som v Poľsku, ľudia sa tam veľmi náhlia a tu sa mi to zdá viac rodinné a priateľské.

Na čo ste si na Slovensku zvykali najťažšie?

Na ryžu. Toľko, čo som jej zjedol tu, som nezjedol nikdy v živote. *(Smiech.)*

A jazyk?

Je veľmi podobný. Niekedy máme problém, či hovoríme ešte po poľsky alebo už po slovensky. Vieme, ktoré slová v slovenčine nepoužívať, hoci v Poľsku sú normálne…

Prvé dva roky boli ťažšie, ale teraz sa tu cítim dobre. Slovensko je blízke Poľsku kultúrne, mentálne, jazykovo aj nábožensky. Spája nás veľa vecí.

Prekvapuje ma, že to hovoríte, lebo ľudia práve Bratislavu a jej okolie vnímajú uponáhľane. U vás je to horšie?

To sme počuli, že v Bratislave je veľa vecí najhorších, je to veľké mesto, kde nájdete všetko negatívne. Ak je to naozaj také negatívne, tak ide o pozvanie pre cirkev.

Poďme k vašej reholi. Prečo má reholа tešiteľov generálneho predstaveného v Marianke?

Keď sa pozerám na históriu našej rehole, hovorím, že Pán Boh je vtipkár. Náš zakladateľ bol Čech, ktorý študoval v Rakúsku vo Viedni, kde vznikol prvý dom tešiteľov. Dnes sú 95 percent z nás Poliaci. Generálny dom bol od vzniku kongregácie vo Viedni a do Marianky sa presťahoval v roku 1991. Po roku 1950, keď katolícka cirkev prežila skúšku viery, čo bola pre mnohých cesta mučeníctva, väčšina bratov žila na Slovensku a v Česku.

V tom čase ste mali na Slovensku a v Česku viac bratov ako v Poľsku?

Áno. V Poľsku sme necelých štyridsať rokov. Kongregácia si pripomína sto rokov. Keďže komunita vo Viedni bola menšia a väčšina bratov žila na Slovensku, vtedajší generál rozhodol presťahovať generálny dom do Marianky, kde je dodnes.

> Naša rehoľa vznikla ako odpoveď na tieto Ježišove slová: Ostaňte a bdejte so mnou.

To bol na čele rehole Slovák?

Áno, páter Viliam Vaľa, ktorý nás viedol približne dvadsať rokov. A vďaka nemu vznikla aj poľská provincia.

Čím to je, že kedysi boli tešitelia najmä Slováci a Česi a dnes nemáte žiadneho Čecha a Slováci sú traja? Čo sa stalo?

Myslím, že obdobie po roku 1990 bolo pre nás rozhodujúce. Rehoľa mala veľa starších členov a jeden z našich pátrov, vďaka ktorému sme v Poľsku, sa stretol s pátrom Jánom Šlapakom na duchovných cvičeniach v Poľsku v obci Lewin Kłodzki.

A po rozhovore s ním bol veľmi fascinovaný spiritualitov tešiteľov. Komunikovali spolu, a keď boli v Prahe, navštívili aj hrob nášho zakladateľa. Tam dal sľub, že keď to bude Božia vôľa, kongregácia vznikne aj v Poľsku. A tak sa aj stalo.

Čo je vašou spiritualitou? Koho potešujete?

Aj my potrebujeme niekedy útechu. *(Smiech.)* Tešitelia vznikli ako odpoveď na Ježišovo želanie mať prítomnosť človeka vo svojom živote. Keď čítame evanjeliá, Ježiš len raz za svoj život prosil človeka o pomoc. Bolo to v Getsemanskej záhrade: „Ostaňte a bdejte so mnou.“

Máte adoráciu aj v regulách?

Áno, ale aj keď skladáme sľuby, tam je naše odovzdanie, že každý deň chceme a budeme adorovať. Naša cesta je spojená s bdením v Getsemanskej záhrade v súčasnom svete.

Adorujete aj spolu? Má adorácia nejaké predpisy?

Naša adorácia je výnimočná tým, že z hodiny je 45 minút v úplnom tichu. Vtedy sa môže človek nechať ovládnuť myšlienkami. Ale je to najkrajšia čas dňa. Posledných 15 minút je čas na modlitbu breviára. Adorujeme ako komunita spoločne. Na Zelený štvrtok máme dokonca spoločnú adoráciu, kde obnovujeme svoje rehoľné sľuby. A potom, podľa toho, koľko je v každom dome bratov, bdieme až do rána. Každý trávi hodinu až dve pred Eucharistiou.

Aký význam má dnes adorácia a prečo je ticho také dôležité?

Vtedy má človek možnosť počuť samého seba. Všetky myšlienky, ktoré skrývame a s ktorými sa nevieme zmieriť, v nás vtedy znejú silnejšie. Vtedy sa môžeme porozprávať aj sami so sebou v Božej prítomnosti. Ticho vždy provokuje k rozmýšľaniu. Je to príležitosť pozrieť sa do svojho vnútra. Aj preto mnohých ticho bolí.

Čo je ešte vašou spiritualitou v pastoračnej oblasti?

Naša kongregácia tak ako anjel v Getsemanskej záhrade má dve krídla. Prvé je naša prítomnosť pred Oltárnou sviatosťou. A potom potešujeme Krista v ľuďoch, ku ktorým sme poslaní.

V Poľsku pracujeme vo veľkej mužskej väznici, kde je 1 200 väzňov, sedemdesiat percent z nich má menej ako tridsať rokov.

Venujeme sa tiež mužom bezdomovcom. V jednom dome s nimi bývame spoločne. V Zlatých Moravciach bratia slúžia v nemocnici aj v domove dôchodcov. Nemocnica je pre nás výnimočná aj preto, že myšlienka zakladateľa vznikla v nemocnici, kde sa venoval chorým.

V našich veľkých farnostiach je pre nás dôležitý prvý piatok v mesiaci, keď navštevujeme chorých, ktorých je niekedy dosť. Snažíme sa byť pre ľudí, ktorí trpia samotou, takými anjelmi útechy.

Asi aj tu v Marianke hľadajú ľudia útechu.

Marianka je výnimočná tým, že väčšina spovedí tu nie je tradičná a je to výzva aj pre nás kňazov. Veľa ľudí, ktorých tu stretávame, prešlo nejakou spiritualitou, napríklad svätého Jána Bosca, niektorým je blízky Karmel, iní majú blízko k pavlínom. Každá spiritualita v sebe niečo skrýva.

Keď nás niekto pozýva do svojho sveta, je to pre nás výzva byť duchovnými bratmi a otcami, ktorí sa na tejto ceste pripoja a niekedy ukážu aj smer. Problém, ktorý niekedy nájdeme u ľudí, nás mobilizuje pustiť sa aj do oblastí, v ktorých sme ešte neboli. Marianka je pre nás ako spovedníkov obrovská výzva.

Tento rok si tešitelia pripomínajú sto rokov. Akou cestou prešla rehoľa?

Našich sto rokov je jedno veľké Getsemani. Keď sa dnes pozeráme na rehoľu, je to, akoby sme sa vrátili do prvých rokov.

Počtom bratov? Alebo ako to myslíte?

Na začiatku boli traja bratia. Dnes nás je trošku viac. K tej trojke ešte môžeme dopísať nulu,

čiže nás je tridsať. Po tých všetkých skúškach nás ostalo len toľko. Posledné tri roky nám pomohli silne pochopiť, čo bolo na začiatku našej kongregácie. Rovnako ako pre nášho zakladateľa, ktorý vchádzal medzi vojakov, spovedal ich a často ich sprevádzal na druhý breh života, je pre nás veľmi dôležitá práca v nemocnici. Nám tie nemocnice zatvorili. Nemohli sme robiť to, čo náš zakladateľ – sprevádzať ľudí pri odchode do večnosti.

Bolo to pre nás pozvanie hlbšie pochopiť našu spiritualitu. Teda už tu nebolo fyzické sprevádzanie, ktoré nám pre pandémiu nebolo umožnené, ale rozhodli sme sa viac modliť. V Marianke sme počas pandémie adorovali každý brat individuálne jednu hodinu denne. Pán Ježiš bol vyložený v kaplnke pol dňa.

Bolo to pre nás niečo nové, pozvanie, aby sme šli hlbšie do charizmy, sprevádzanie chorých, ktoré bolo na počiatku našej rehole, dostalo iný level. Išlo o duchovné sprevádzanie ľudí, o ktorých sme vedeli, že zomierali v úplnej samote. To bolo pre nás v čase pandémie najviac bolestivé, že sme tým ľuďom neboli fyzicky k dispozícii.

Hovoríte, že máte tridsať bratov. Niektoré rehole boli po jednom storočí rozšírene v celom svete a mali tisíce bratov. Prečo vaša rehoľa rastie tak pomaly?

Do 50. rokov sa naša kongregácia vyvíjala sľubne a za celú históriu nás bolo už skoro tisíc. Nie je to tak málo. Zakladateľ Jozef Ján Litomiský sa do roku 1950 dočkal, že nás bolo v dvanástich kláštoroch a filiálkach 140 bratov. Čo nám dávalo najväčšiu radosť, bývali sme aj vo Svätej zemi v Getsemani.

Tam sme mali výnimočný kláštor, v ktorom sa stretol pápež Pavol VI. s patriarchom Atenagorasom, keď zo seba stiahli exkomunikácie, ktoré na seba uvalili pravoslávni a katolíci počas veľkej východnej schizmy. Bol to pre nás pápežský dom, kláštor navštívil aj Ján Pavol II., aj Benedikt XVI. a aj pápež František.

Čo sa stalo s tým kláštorom?

Keď sme odtiaľ počas vojny odišli, dali sme kláštor k dispozícii pápežovi. Dnes tam sídli apoštolská nunciatúra.

Budova stále patrí vám?

Už nie. Ak si dobre pamätám, v roku 2006 páter Viliam odovzdal ako generál dom úplne pápežovi.

Hádam sa tam raz vrátite.

Sme tam duchom celý čas. *(Úsmev.)*

Čo symbolizuje váš habit, ktorý je čierny a má bielu kapucňu?

Čierna tunika je symbolom ľudskej slabosti a hriechu, biela kapucňa je symbol Božej lásky – Boha, ktorý vchádza do našej slabosti a prináša dar odpustenia a vykúpenia. Biela farba je symbolom nového života.

Okrem toho máme dlhý plášť, ktorý majú len bratia s večnými sľubmi. Nosíme ho len vo štvrtok počas nočnej adorácie. Je to symbol krídel anjela v Getsemani. Nosíme aj medailu, ktorá zobrazuje našu charizmu.

Aké máte vízie? Kde sa vidíte o sto rokov? A máte povolania?

Myslím, že ideme tou istou cestou ako všetci zasvätení v Európe. Áno, počty povolaní klesajú. Vo formácii máme štyroch bratov. Ale myslím, že je to na to, aby sme o chvíľku boli na tom lepšie. Bolo by dobré, ak by rehoľný život oslovoval mladých ľudí. Je to otázka aj pre nás, či naozaj napĺňame svoje životné povolanie.

Aj pápež František sa pýta, či je náš život ako čili paprička, teda či štípeme ľudí príjemne alebo negatívne. Možno by sme nemali obviňovať všetkých naokolo, prečo nemáme povolania, ale môžeme si položiť otázku, čo môžeme urobiť pre to, aby povolania boli.

A čo pre to môžete urobiť?

Myslím, že svet je atraktívnejší ako náš rehoľný život, keď sa na to pozriem ľudskými očami, lebo má pestrejšie ponuky. Čo my ponúkame, je Kristus a naša prítomnosť pri ňom. Je to prítomnosť živá a radostná, aj keď je poznačená našou slabosťou. Keď som v tom autentický a žijem svoje povolanie opravdivo, zo svojej strany robím naozaj všetko.

Služba generálneho predstaveného je u vás doživotná?

Našťastie nie. *(Smiech.)* Výrazne sme to skrátili. Páter Viliam Vaľa, ktorý zatiaľ uzatvára líniu slovenských generálov, bol na čele rehole okolo dvadsať rokov. Výrazne sme to skrátili, aby generál nezabudol, obrazne povedané, koľko stojí v obchode maslo. Ide o to, aby bol generálny predstavený bližšie ľuďom a aby mu neutiekla realita bežného života. Teraz môže byť generálny predstavený v úrade maximálne dvakrát šesť rokov.

To znamená, že keď sa vám skončí funkčné obdobie, zaradíte sa do normálneho rehoľného života?

Áno. V roku 2014 sme zrušili aj možnosť pre generála, ktorému sa skončí funkčné obdobie, nájsť si dom a povedať si, čo chce po skončení úradu robiť. Ostával mu aj titiul generála, ani to už neplatí. To znamená, že keď skončím svoje funkčné obdobie, už nemusím byť vôbec predstavený.

Musíte sa teda pekne správať k bratom, aby vám to potom nevrátili...

… vždy s láskou.

Pôsobili ste v Poľsku aj na Slovensku, už ste nejaké rozdiely spomínali. Je cirkev na Slovensku iná ako v Poľsku?

Myslím, že veľa vecí je podobných. Slovenskú a poľskú cirkev spája adorácia a aj Panna Mária. V Marianke to vnímam o to viac. Ale aj veriaci, ktorých poznáme, majú radi adoráciu a Božiu Matku.

Čo bolo pre mňa ťažké akceptovať, zdá sa mi, že cirkev na Slovensku má veľa byrokracie.

Napríklad veci, ktoré v Poľsku neexistujú, tu sú veľmi dôležité.

Čo napríklad?

Dovolenie biskupa, aby človek mohol prijímať Eucharistiu, ak od neho odíde manžel alebo manželka. V Poľsku nič také neexistuje. Myslím, že toto je fenomén len na Slovensku.

Podmienkou na to, aby človek, ktorého opustil manželský partner, mohol prijímať Ježiša, je, aby žil v čistote. Tu je to obrovský problém a neviem prečo. Často s bratmi debatujeme o tom, čo ako tešitelia a aj časť cirkvi môžeme ponúknuť týmto ľuďom. Existuje pastorácia pre rozvedených ľudí, ktorých opustil manžel, manželka. A ak nie, prečo?

Byrokracia v týchto prípadoch ma veľmi negatívne prekvapila. Keď nás ľudia skutočne potrebujú, tak ešte sú tam z našej strany rôzne zbytočné prekážky.

Na druhej strane pozitívne sa vyjadrujete o našich biskupoch, že sú dostupní.

Stretávam sa so všelijakými biskupmi v Poľsku, v Česku aj na Slovensku či v Taliansku a je to veľký rozdiel. Na Slovensku je to viac rodinné, môžem si s biskupom sadnúť a porozprávať sa s ním o viere a ťažkostiach.

V Poľsku biskupi nemajú toľko času, aby sa stretli s kňazmi. Veľmi často sa s kňazom stretne len pomocný biskup alebo biskupský vikár alebo niekedy rozhovor vôbec nie je možný. Závisí to aj od diecézy. Ale ten rozdiel cítim. Je to veľké plus pre slovenskú cirkev a v tejto oblasti to je pozitívne.

Je aj v Poľsku ešte tradičná viera?

V menších obciach je prežívanie viery tradičné. Vo veľkých mestách ako Varšava, Krakov, Poznaň však už bežná pastorácia nepostačuje. Často vznikajú možnosti stretávania sa s ľuďmi. Pastorácia je smerovaná na problémy človeka. Omša a ruženec áno, ale je to málo. V mnohých prípadoch je cirkev otvorená.

Ako ste sa vy dostali k tešiteľom, prečo ste si vybrali túto spiritualitu?

Tri roky pred tým, ako som vstúpil do rehole, som sa venoval chorým ľuďom. Chodili sme na výlety, najmä počas prázdnin, a to na dva až tri týždne. Každý z animátorov mal pri sebe jedného chorého, o ktorého sa staral.

Doslova. Menil mu plienky, pomáhal s hygienou, sedel s ním a trávil s ním čas, čokoľvek, čo bolo treba. Od najmenších vecí po tie najťažšie. Často sa deň končil adoráciou. Veci, ktoré som zažil, som chcel nájsť v duchovnom živote a v reholi. A tešitelia boli odpoveďou na túto túžbu. Tešitelia sú jedna z mála mužských nekontemplatívnych reholí, kde bratia každý deň hodinu adorujú.

Dnes teda má rehoľa bratov z Poľska, zo Slovenska. V Čechách nemáte nikoho?

Máloktorá rehoľa má nových bratov v Česku. Tento rok som formálne zatvoril českú provinciu, ale reálne už nefungovala asi tridsať rokov.

Neplánujete rozšíriť rehoľu do iných krajín, prípadne posilniť prítomnosť v Rakúsku?

Okrem toho, že sme ľudia nádeje, sme aj realisti. Tešíme sa, že ešte máme dom vo Viedni. Je to obrovská výzva. Hovoril som s naším predstaveným vo Viedni, že z počtu veriacich päťdesiat až sedemdesiat, ktorí prichádzali na nedeľnú svätú omšu pred pandémiou, kde máme jednu českú omšu a jednu pre Rakúšanov, ostala asi polovica.

A to sú starší ľudia. Z ľudského pohľadu ešte desať rokov a môžeme zatvoriť dom aj tam, lebo nebude komu súžiť. Vo Viedni teraz prebieha spájanie farností.

Vo Viedni teda klesá počet veriacich?

Myslím, že dosť rýchlo.

Rýchlejšie ako u nás a v Poľsku?

Ťažko mi to je objektívne zhodnotiť, ale myslím, že vlak sekularizácie ide dosť rýchlo aj v Poľsku. Dosť rýchlo, sme z toho prekvapení. Keď som študoval v seminári, bolo nás tam spolu 140 bohoslovcov. Dnes je tých chlapcov osemnásť a z toho, čo viem, biskup sa pohráva s myšlienkou seminár zatvoriť.

O ktorej diecéze hovoríte?

O Włocławskej diecéze.

Je to problém aj ostatných poľských diecéz?

Len v júli biskupi a reholní predstavení zatvorili štyri semináre.

Poľsko sme však vnímali ako krajinu, ktorá má kňazov v celom svete, množstvo misionárov. Na mnohých miestach, kde neboli kňazi, bolo vždy možné nájsť poľského kňaza...

Áno, smejú sa, že sme všade, dokonca aj keď kúpite chladničku, tak odtiaľ na vás môže vyskočiť Poliak. *(Smiech.)*

Ak si dobre pamätám, Poľsko malo vo svete okolo dvetisíc misionárov. Väčšina sestier dnes zatvára svoje misijné kláštory a prichádzajú naspäť do Poľska. Už cítiť, že aj ženské kláštory sa zatvárajú.

To, že Poľsko „vyvážalo“ zasvätených a kňazov, už prestáva platiť?

Myslím, že áno. V Poznani napríklad biskup v centre mesta odovzdal štyri farnosti reholiam, lebo má málo kňazov. A napísal list, že bude spájať farnosti. Sú diecézy, kde sa už farnosti spájajú. Farnosti, ktoré majú menej ako tisíc obyvateľov, vedia, že budú filiálkami.

Čítal som viacero textov, kde sa hovorí aj o odchode kňazov v Poľsku. Je to naozaj také výrazné?

Keď si dobre pamätám, pred niekoľkými týždňami sme dostali nejaké štatistiky z Vatikánu, kde bol aj počet kňazov, ktorí odchádzajú. Rok 2020 bol najkritickejší.

Hovoríme o jednotkách alebo desiatkach kňazov, ktorí odišli?

O desiatkach. Bolo ich 91. Je to veľa. Na jednej strane je to pre nás výzva nezatvárať oči, keď vidíme, že sa niečo deje. Na druhej strane je to pozvanie spytovať si svedomie, či sme urobili všetko, aby tí kňazi ostali. Dôležité je vážiť si povolanie, ale nemôžem povedať, že ostanem kňazom navždy, aj keď chcem v tom vytrvať celý život. Na druhej strane treba žiť autenticky. Teda viem, že som čistý.

Ste predstavený rehole. Ako reagujete, keď príde za vami spolubrat, že chce odísť? Riešili ste niečo také?

Veľmi ma mrzel odchod brata, ktorý bol s nami skoro dvadsaťpäť rokov. Uvedomili sme si, že môžete žiť s človekom pod jednou strechou aj dvadsať rokov a nepoznáte ho. To je ten paradox, že žijete vedľa seba a neviete, čo sa deje. Hlboký problém je v tom, že keď sa začína kríza a nemám odvahu o tom hovoriť so spolubratmi či s predstaveným, veľmi často príde pokušenie uzavrieť sa a chcieť to zvládnuť sám.

Všetky takéto prípady, ktoré poznám, sa skončili tak, že to brat sám nezvládol. Je tiež otázka, nakoľko chce taký človek prijať pomoc. Keď sa takýto rehoľník alebo kňaz zamotá ešte s nejakou ženou a už je na ceste dieťa, tak je jasné, že vtedy je už jeho prítomnosť v kláštore zbytočná.

Mal by sa teda postarať už o rodinu?

Presne, to hovoril aj pápež Benedikt XVI., že treba prevziať zodpovednosť. Keď niekto príde s krízou a vidím, že je otvorený pre pomoc, ponúkam mu duchovné cvičenia. Človek sa musí niekde zastaviť a pozrieť, kde je začiatok krízy.

Teraz sa opýtam opačne. Prečo dnes niekto prichádza do rehole?

Keď som ja vstupoval do rehole, mal som devätnásť rokov. Už na lýceu *(na Slovensku ekvivalent gymnázia, pozn. autora)* som rozmýšľal, čo ďalej, a po maturite som vedel, čo chcem robiť.

Dnes povolania po škole u tešiteľov neexistujú. Záujemcovia o vstup do rehole prichádzajú vo veku dvadsaťpäť až tridsať rokov. Tí, ktorí prichádzajú, už majú svet nejako uložený. Sú to ľudia, ktorí vedia, čo chcú, a snažia sa ísť tou cestou. Myslím, že toto sú čisté úmysly. Ale sú aj prípady, keď tie pohnútky nie sú vždy správne.

Máte vo formácii aj Slováka?

Posledné slovenské povolanie sme mali pred dvadsiatimi rokmi, je to náš páter Chryzostóm.

Myslíte Mareka Vadrnu?

Áno, to je zatiaľ posledný Slovák v reholi.

Máte aj bratov, ktorí nie sú kňazi?

Áno, aj keď sme klerická rehoľa. Ale bratia, ktorí nie sú kňazi, majú u nás aj dôležité úrady. Napríklad brat môže byť ekonóm. Alebo môže byť vedúcim útulku pre bezdomovcov. Nie je to problém, tým viac, že pápež pred pár týždňami dovolil, aby aj rehoľníci bez kňazskej vysviacky mohli prijímať v reholi vysoké úrady, teda takýto rehoľník môže byť provinciál alebo generál.

Čo si o tomto rozhodnutí pápeža myslíte?

Myslím, že pápež je veľmi praktický a má pastoračný zmysel a vie, že na to, aby rehoľník mohol viesť inštitút, nepotrebuje kňazskú vysviacku. Ide o odovzdanosť bratom, ktorú by mal mať v sebe každý rehoľník, či je, alebo nie je kňaz.

Myslím, že pápež vie aj o tom, že zasvätených je čoraz menej. Tak prečo nie brat? Stačí sa pozrieť na ženské rehole, tam nemá nikto kňazskú vysviacku a ženy vedia pekne viesť rehole a kongregácie.

Je to odvážny krok pápeža, ale myslím, že je to dobré rozhodnutie.

Pavol Hudák / svetkrestanstva.postoj.sk
Foto: Adam Rábara / Postoj

The post Generál tešiteľov / Cirkev na Slovensku má veľa byrokracie. Niektoré veci neexistujú ani v Poľsku appeared first on Zasvätený život.

Generál tešiteľov / Cirkev na Slovensku má veľa byrokracie. Niektoré veci neexistujú ani v Poľsku

(Zamyslenie zo stránky zasvatenyzivot.sk.)